

Forfatter: Baggesen, Jens

Titel: Udrag fra Labyrinten

Citation: Baggesen, Jens: "Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig", i Baggesen, Jens: *Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig*, udg. af TORBEN BROSTRØM , Gyldendal, 1971), s. 329. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-baggesen06-shoot-idm139952567782416/facsimile.pdf> (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig

Det kan undre, at Baggesen senere skulle reagere mod den tyske romantik, da han på så mange måder foregreb dens kunstneriske holdning. Det var Sturm und Drang-tidens litterære idealer, som han var godt inde i, han nu mødte på rejsen og vandt bekræftelse på og følte sin samtidighed med. Som følsom rejsende var en vigtig del af hans litterære bagage Lawrence Sternes „A sentimental journey through France and Italy“ og Rousseau, som han gen- og nylæste undervejs. De bestyrkede ham i hengivelsen til stilen og jeg-analysen. De nævnes hyppigt i teksten ved siden af Schiller og Shakespeare, om hvem han i forbindelse med opførelsen af „Kong Lear“ i Hamborg bekender: „Jeg har læst, og atter læst, gennemfølt og gennemtænkt, skattet, beundret og tilbedet den guddommelige Shakespear ...“ Den litterære tradition man i tiden samlede sammen, hvor gamle forbilleder faldt og nye hentedes frem, har sat sit tydelige præg på rejsebogen. Han fik inspirationen undervejs og udtalte herom i et brev: „Jeg vil lave en Bog – Planen er allerede færdig – men det er ingen Bog; det er et stort Værk – men det er heller intet Værk; det er en Kiede af Værker – det skal hedde *Labyrinten*.“ Stort var anlægget, og værket forblev en torso. Først efter hans død arrangerede C. J. Boye en forøget udgave (1829), hvor det udkomne suppleredes med dagbogsblade og breve fra rejsen i Schweiz og Frankrig.

Aage Henriksen har i sin grundlæggende bog om Baggesen, *Den rejsende* (1961 s. 17 f.), antydnet, at *Labyrinten* var planlagt som led i et monument over hans kærlighedsforhold til fru Pram, og at den er gennemvævet af et fordækt og sekterisk symbol- og tegnsprog, der sagtens også er afgørende for den fulde forståelse af værkets ide. At der er større linier og syner i den, end dens kapriciøse maner lader tro, er givet. Som stilen i sin uendelige variation fremlægger oplevelser og bekendelser i veksellende impressionisme og ekspressionisme, tegner bogen billedet af et menneske der opsøger sig selv, spreder sine dele for at få overblik og samle sig igen. At værket aldrig blev færdigt, peger på alvoren i forsøget. Det var en ny dansk prosa, der hermed skabtes i et dristigt eksperiment, ny, da Baggesen ikke kunne kende Ewalds tilsvarende. En æstetik der søgte uregelmæssigheden for at nå ind til den dynamiske og umatematiske natur. Som gav